

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

26569

Sayı : 54045643/610- 3938
Konu : Soru Önergesi

9/10/2013
9/10/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) 08.07.2013 tarihli ve KKB.43452547-120.00-7/26569-222015 sayılı yazı,
b) 10.07.2013 tarihli ve 31853594-610-2-4824-3785 sayılı yazı.

İlgi (a)'da kayıtlı yazınız ile Başbakanlığa gönderilen ve İlgi (b)'de kayıtlı yazı ile Başbakanlıktan Bakanlığımıza gönderilen yazı ekinde yer alan İzmir Milletvekili Birgül Ayman GÜLER'e ait 7/26569 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER :
1 - Görüş 7/26569 (3 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : **Birgül Ayman GÜLER**
İzmir Milletvekili

Esas No : **7/26569**

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre İzmir ili, 341,119 hektar tarım alanına sahiptir. Bu büyüklük, Türkiye'nin toplam tarım alanlarının % 1,4'üne ve Ege Bölgesi'nin % 12,2'sine denk düşmektedir.

İzmir Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü tarafından verilen 2011 yılı sonu rakamlarına göre de toplam tarım alanının 280.000 hektarlık bölümü, oran olarak da % 82'si sulanabilir arazi niteliğine sahiptir.

Bununla birlikte, İzmir'de sulanabilir tarım arazisinin ancak 179,547 hektarlık bölümü, % 52,6'lık kısmı sulanırken 161,572 hektarlık kısmı % 47,4 gibi yarıya yakın bir bölümü sulanmamaktadır.

Aynı müdürlüğün derlediği bilgilere göre İzmir'de tarımsal sulama hizmetlerinin % 44'ü devlet tarafından, % 56'sı halk tarafından yürütülmektedir.

İzmir gibi en verimli tarımsal alanların ve nitelikli yetişmiş tarımsal işgücünün bol olduğu bir ilde, sulanabilir arazinin yaklaşık yarısının bu yatırımdan yoksun kalması, büyük kayıplar yaratmaktadır. Bu yoksunluk, yapabilecek durumdayken ekonomik değeri ya da katma değeri yüksek ürün yetiştirememek, susuz tarımın sulu tarıma göre açık olarak bilinen yüksek verim kayıplarına katlanmak, ürün deseninde çeşitlemeye gidememek gibi son derece somut dezavantajlara boyun eğmek demektir. Bu durum hem İzmir'de, hem Ege Bölgesi'nde hem de Türkiye'de tarımsal üretim ve verimlilikte büyük kayıplar yaşanması anlamına gelmektedir.

Gözle görülür bir kamu yatırımı ve hizmet açığı olduğu anlamına gelen bu durumla ilgili olarak:

SORU 1) İzmir ilinde son 10 yıllık sulama hizmeti yatırımlarınız nelerdir?

SORU 2) İzmir ilinde sulanabilir nitelikte arazinin yaklaşık yarısında sulama hizmeti bulunmamasının temel nedenleri nelerdir?

SORU 3) Sulama yatırımları tamamlanmış olsa, İzmir ili tarım üretimi ve il tarımsal gelirleri bakımından nasıl bir değişiklik olması beklenebilir? Bu duruma ilişkin bir kayıp - kazanç analizi yapılmış mıdır?

SORU 4) İzmir ilinde sulanabilir arazi oranını artırmak için hazırlanmış bir yatırım planı var mıdır? Varsa bu hangi plandır? Planın temel hedefleri nelerdir ve zamanlama nasıl belirlenmiştir?

SORU 5) Sulanabilir arazi oranını artırmak için yürütülen yatırım projeleri var mıdır? Bunlar hangi projelerdir? Proje adı, başlama - bitiş zamanı, finansal büyüklüğü nelerdir?

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

CEVAP 1-2-3-4-5) Bakanlığımız tarafından 2006 yılında başlatılan Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında Bireysel ve Toplu Modern Basınçlı Sulama Sistemlerinin kurulmasına %50-%75 oranlarında hibe desteği sağlanmaktadır. Bu kapsamda İzmir ilinde toplam 30 proje için 759 Bin TL hibe ödemesi yapılarak yaklaşık 2.900 dekar alanda basınçlı sulama sistemi kurulması sağlanmıştır.

Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Modern Basınçlı Sulama Sistemleri için sıfır faizli işletme ve yatırım kredisi kullandırılmakta olup, bu kapsamda İzmir ilinde bu güne kadar toplam 5.358 proje için 49 Milyon 405 Bin TL kredi kullandırılarak yaklaşık 110 Bin dekar alanda modern basınçlı sulama sistemi kurulması sağlanmıştır.

Konuyla ilgili Orman ve Su İşleri Bakanlığı'ndan alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır;

2003-2013 yılları arasında İzmir ilinde bitirilen projeler aşağıda belirtilmiştir;

- *Seferhisar Kavakdere Barajı ve Sulaması* 2005 yılında tamamlanarak 560 ha alan sulu tarıma açılmıştır
- *2.Bakırçay-Kınık Projesi-Çaltıkoru Barajı* 11.11.2011 tarihi itibarıyla bitirilmiştir. Baraj ile 41,6 hm³ su depolanarak Kınık sağ sahilde bulunan 4.251 ha alan sulanacaktır.
- *Bakırçay-Kınık Projesi-Yortanlı Barajı* 2011 yılında tamamlanmış olup, 2011 yılında ihale edilen Kınık sağ sahil içerisindeki 6.990 ha alanı sulayacaktır.
- *Bakırçay Kınık Projesi Kınık Sol Sahil Sulaması* inşaatı 2008 yılında tamamlanarak 7.063 ha arazi sulu tarıma açılmıştır.
- *Küçükmen deres Beydağ Projesi-Beydağ Barajı* 2010 yılında tamamlanmıştır. Beydağ sulaması tamamlandığında 19.650 ha alanda sulama yapılacaktır.
- *Menderes Değirmendere Ataköy Göleti ve Sulaması* inşaatı 2007 yılında tamamlanarak 228 ha arazi sulu tarıma açılmıştır.
- *Karaburun Mordoğan Göleti ve Sulaması* inşaatı 2007 yılında tamamlanmış olup proje ile 130 ha arazi sulu tarıma açılmıştır.
- *Güzelhisar Mansap Ovaları Sulaması işi* 2011 yılında tamamlanmış olup, 923 ha alan sulamaya açılmıştır
- *Kemalpaşa Aşağı Kızılca YAS Sulaması işi* 2011 yılında tamamlanmış olup, 200 ha alan sulamaya açılmıştır.
- *5. Dikili Harputlu Göleti* 2013 yılında tamamlanmış olup, 90 ha alan sulamaya açılacaktır.
- *Foça Arpaçay Göleti* 2012 yılında başlamış ve tamamlanmıştır. 42 ha alan sulanacaktır.

İzmir ilinde 2012 yılı sonu itibarıyla sulamaya açılan arazi 56.107 hektar olup, 38.771 ha alan yatırım programında, 32.411 ha alan proje aşamasında, 2.668 ha alan ise planlama aşamasındadır.

İzmir ilinin yeraltı suyu potansiyeli ise 0,494 Milyar m³/yıl olup, toplam brüt su kaynakları potansiyeli 2,564 milyar m³/Yıl'dır.

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

İzmir İlinde inşa halindeki sulama tesisleri ve mutasavver sulama projelerine yönelik planlama ve proje çalışmaları devam etmekte olup, bunların tamamlanmasından sonra sulanan alanda artış sağlanacaktır.

Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından su kaynaklarının geliştirilmesi projelerinde hem ekonomik hem de malî analiz yapılmaktadır. Tüm projelerde fayda/masraf analizinin yanı sıra sulama alanında uygulanacak ürün deseninin belirlenmesi, sulama alanının boyutlandırılması, işletmelerin mevcut ve projeli koşullardaki durumlarının saptanması, fiyatların düzeyi, girdi kullanımı ve tedarik imkânları, pazarlama sistemi, tarımsal araştırma ve yayım, kredi sistemi, toprak insan ilişkileri ve kamulaştırılacak alan için net gelir kaybının, fiili ödeme değerinin hesaplanması, sulama ile sağlanacak net gelir artışının ve geri ödeme durumunun hesaplanması, proje faydası ile masrafının belirlenmesine yönelik detaylı çalışmalar yapılmaktadır.

A 8